

ŘEŠENÍ PŘÍKLADŮ

Šachová cvičebnice, 4. díl (17. - 22. lekce)

V tomto materiálu najdete řešení příkladů a cvičení z Šachové cvičebnice, 4. dílu. Úkoly ve cvičebnicích doplňují základní materiál Metodická příručka pro učitele a trenéry šachu (autor P. Herejk). Dalším doplňujícím materiálem je Sběrka šachových úloh (P. Herejk), ve které najdete řadu dalších příkladů na procvičení dané látky. Celá série výukových materiálů (Metodika, Sběrka úloh, Šachové cvičebnice) je oficiálním materiálem Šachového svazu České republiky pro výuku v šachových kroužcích i ve vyučovacím předmětu v rámci projektu Šachy do škol <http://www.sachydoskol.cz/>.

Obsah 4. dílu Šachové cvičebnice:

17. lekce: Střelcové kombinace	strany 1 - 10
Úvodní stránka lekce	1
Dvojitý úder střelcem	2 - 3
Svázání soupeřovy figury střelcem	4 - 5
Útok na figuru stojící za králem nebo jinou figurou	6 - 7
Mat 2. tahem - matuje střelec	8 - 9
Šachová hra Čarostřelec na pouti	10
18. lekce: Kombinace těžkých figur	strany 11 - 22
Úvodní stránka lekce	11
Dvojitý úder věží	12
Dvojitý úder dámou	13
Svázání soupeřovy figury věží	14
Svázání soupeřovy figury dámou	15
Útok věží na figuru stojící za králem	16
Útok dámou na figuru stojící za králem	17
Mat 2. tahem - matuje věž	18 - 19
Mat 2. tahem - matuje dáma	20
Šachová hra Kolik šachů může dáma dát?	22
19. lekce: Jezdcové kombinace	strany 23 - 32
Úvodní stránka lekce	23
Dvojitý úder jezdcem - na krále a další figuru	24 - 25
Dvojitý úder jezdcem - na dvě figury (vyjma krále)	26 - 27
Mat 2. tahem - matuje jezdec (dušený mat)	28 - 29
Mat 2. tahem - matuje jezdec (ostatní matové obrazce)	30
Šachová hra Na cestách s vidličkou	31

20. lekce: Pěšcové kombinace **strany 33 - 42**

Úvodní stránka lekce	33
Dvojitý úder pěšcem	34 - 35
Kombinace s proměnou pěšce	36 - 37
Uzavření soupeřovy figury pěšcem	38 - 39
Mat 2. tahem - matuje pěšec	40 - 41
Šachová hra Malí nebezpeční bojovníci	42

21. lekce: Kombinace na zavlečení (přilákání) figury a blokádu pole **strany 43 - 50**

Úvodní stránka lekce	43
Kombinace se zavlečením krále	44 - 45
Kombinace se zavlečením dalších figur	46 - 47
Kombinace s blokádou ústupového pole krále	48 - 49
Šachová hra Cestička pro krále	50

22. lekce: Kombinace na odvěčení (odlákání) a uvolnění linie nebo pole **strany 51 - 60**

Úvodní stránka lekce	51
Kombinace s odvěčením figury	52 - 53
Kombinace s uvolněním pole	54 - 55
Kombinace s uvolněním linie	56 - 57
Procvičování kombinací se zavlečením, odvěčením, blokádou a uvolněním	58 - 59
Šachová hra s kombinacemi	60

Řešení příkladů z 4. dílu Šachové cvičebnice a komentáře k jednotlivým tématům:

strana 1

Úvodní stránka 17. lekce. V této lekci se podrobněji podíváme na **kombinační možnosti střelce**. Střelec je vládce diagonál (úhlopříček) a může útočit řadou různých způsobů. Děti si postupně procvičí dvojí údery střelcem, vazby, útoky střelcem na figuru stojící za králem nebo jinou figurou (střelec zaútočí, napadená figura ustoupí a střelec sebere figuru stojící za ní) a matový útok střelcem (maty 2. tahem - matuje střelec). Na konci lekce si děti v šachové hře "Čarostřelec na pouti" procvičí schopnost střelce vládnout diagonálám. Příklady v této lekci je vhodné doplnit dalšími diagramy z jiných zdrojů. Dostatečné množství vyřešených diagramů na dané téma vytváří dobrý základ pro praktické využití kombinačních obrátů ve skutečných partiích.

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 17. lekce na stranách 77 - 80.

Ve Sbírce šachových úloh je 17. lekce na stranách 56 - 59.

strana 2

- diagram vpravo nahoře: **Sf6+**
- diagram vlevo dole: **Se5+**
- diagram vpravo dole: **Sf5+**

strana 3

- diagram vlevo nahoře: **Sd5+**
- diagram vpravo nahoře: **Sxd6**
- diagram vlevo dole: **Sxd3**
- diagram vpravo dole: **Sc5** (napadá dámu a po jejím ústupu by přišlo Sxe3#)

strana 4

- diagram vpravo nahoře: **Sg3**
- diagram vlevo dole: **Sb3**
- diagram vpravo dole: **Sc5**

strana 5

- diagram vlevo nahoře: **1.Vxb7+ Kxb7 2.Sf3**
- diagram vpravo nahoře: **1.Vxf5 Dxf5 2.Se4**
- diagram vlevo dole: **1...e1-D+ 2.Kxe1 Sa5**
- diagram vpravo dole: **1...Sxe4 2.Dxe4 Dxf1#**

strana 6

- diagram vpravo nahoře: **1.Sb3+ a po ústupu krále 2.Sxg8**
- diagram vlevo dole: **1.Sh2+ a po ústupu krále 2.Sxc7**
- diagram vpravo dole: **1...Sb1+ a po ústupu krále 2...Sxe4**

strana 7

- diagram vlevo nahoře: **1.Sc3** a po ústupu dámy **2.Sxh8**
- diagram vpravo nahoře: **1.Sd5** a po ústupu dámy **2.Sxb7**
- diagram vlevo dole: **1...Sf6** a po ústupu věže **2...Sxc3** (anebo 2.f4 Sxe5 3.fxe5 Vd2+)
- diagram vpravo dole: **1...Sh6** a v příštím tahu **2...Sxd2** nebo **2...Sxc1**

strana 8

- diagram vpravo nahoře: **1.Sxf7+ Kh8 2.Sxg7#**
- diagram vlevo dole: **1.Sxf7+ Ke7 2.Sg5#**
- diagram vpravo dole: **1...Dh1+ 2.Kg3 Sh4#**

strana 9

- diagram vlevo nahoře: **1.Dxf6+ Jxf6 2.Sxf6#**
- diagram vpravo nahoře: **1.Dxh6+ gxh6 2.Sf6#**
- diagram vlevo dole: **1...Vxh3+ 2.gxh3 Sf2#**
- diagram vpravo dole: **1...Dxc3+ 2.bxc3 Sa3#**

strana 10

- diagram vlevo dole: z pole **c4** - **6 balónků**
- diagram vpravo dole: z pole **e5** - **8 balónků**

strana 11

Úvodní stránka 18. lekce. V této lekci se zaměříme na **kombinační možnosti těžkých figur** (dámy a věže). Věž je vládce sloupců a dáma je nejsilnější figura na šachovnici, spolující dovednosti věží i střelců. Děti si postupně projdou kombinační možnosti těžkých figur (vždy nejdřív věž, potom dámu): dvojitý úder, vazba, útok na nekrytou figuru stojící za králem nebo jinou figurou a nakonec matové útoky (mat 2. tahem - matuje věž a mat 2. tahem - matuje dáma). Děti tak získají dobrý základní přehled o kombinačních možnostech těžkých figur. V závěru lekce si v šachové hře "Kolik šachů může dáma dát?" procvičíme schopnost najít všechny možnosti, jak dát šach. I v praktické partii je pak důležité vidět celé spektrum možností a být připraveni kteroukoliv z nich účelně použít. Příklady v této lekci je vhodné doplnit dalšími diagramy z jiných zdrojů.

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 19. lekce na stranách 81 - 84.

Ve Sbírce šachových úloh je 18. lekce na stranách 60 - 63.

strana 12

- diagram vlevo nahoře: **Vc5+**
- diagram vpravo nahoře: **Vd2**
- diagram vlevo dole: **Vg6+** (pěšec f7 je ve vazbě)
- diagram vpravo dole: **1...Vd2+ 2.Sxd2 Vxd2+** se získá dáma

strana 13

- diagram vpravo nahoře: **Dd4+**
- diagram vlevo dole: **Da4+**
- diagram vpravo dole: **Dh4+**

strana 14

- diagram vpravo nahoře: **Va8**
- diagram vlevo dole: **Vae1**
- diagram vpravo dole: **1...Va5 2.c4 e6** se ziskem jezdcе d5

strana 15

- diagram vlevo nahoře: **Db3**
- diagram vpravo nahoře: **Dg7**
- diagram vlevo dole: **Df7**
- diagram vpravo dole: **Df1**

strana 16

- diagram vpravo nahoře: **1.Vh6+** a po ústupu krále **2.Vxg6**
- diagram vlevo dole: **1.Vf2+** a po ústupu krále **2.Vxf8**
- diagram vpravo dole: **1...Vf1+ 2.Kd2 Vf2+ 3.Kc3 Vxb2**

strana 17

- diagram vlevo nahoře: **1.Dh7+** a po ústupu krále **2.Dxc7**
- diagram vpravo nahoře: **1...Dh5+** a po ústupu krále **2...Dxd1**
- diagram vlevo dole: **1.Dh3+** a po ústupu krále **2.Dxe6**
- diagram vpravo dole: **1...Vc6+ 2.Sc4 Vxc4+ 3.Kxc4 Dc7+** a po ústupu krále **4...Dxc1**
(obtížnější diagram, jehož úspěšné vyřešení značí dobré zvládnutí tématu)

strana 18

- diagram vpravo nahoře: **1.Vd8+ Kg7 2.Vg8#**
- diagram vlevo dole: **1.Jc6+ Ka8 2.Vxa7#**
- diagram vpravo dole: **1...Vg2+ 2.Ke3 Ve1#**

strana 19

- diagram vlevo nahoře: **1.Dxf8+ Kxf8 2.Vd8#**
- diagram vpravo nahoře: **1...Vh1+ 2.Kxh1 Vxf1#**
- diagram vlevo dole: **1.Vxe8+ Kxe8 2.Vd8#**
- diagram vpravo dole: **1...Dxg1+ 2.Kxg1 Vf1#**

strana 20

- diagram vpravo nahoře: **1.Ve8+ Vxe8 2.Dxe8#**
- diagram vlevo dole: **1.Dh8+ Kg6 2.Dh5#**
- diagram vpravo dole: **1...Dg4+ a nyní ať už bílý zahraje 2.Kf1 nebo 2.Kh1, vždy přijde 2...Dg2#**

strana 21

- diagram vlevo nahoře: **1.Dh7+ Kxf8 2.Dh8#**
- diagram vpravo nahoře: **1...Vxh3+ 2.gxh3 Dh2#**
- diagram vlevo dole: **1.e7+ Dxe7 2.Dh8#**
- diagram vpravo dole: **1...Vh4+ 2.gxh4 Df4#**

strana 22

- diagram vlevo dole: **6 šachů - a4, d7, d8, e1, e2, h5**
- diagram vpravo dole: **12 šachů - b5, c2, c5, c8, d3, d5, e4, e6, f1, f4, f7, g4**

strana 23

Úvodní stránka 19. lekce. V této lekci si děti procvičí **kombinační možnosti jezdce**. Jezdec je mistrem překvapivých skoků a jako jediná figura v šachovém světě dovede přeskakovat jiné figury. Z těchto schopností jezdce vyplývají i jeho kombinační možnosti, které si postupně projdeme: dvojitý úder (neboli vidlička, což je jedna z nejtypičtějších schopností jezdce), dušený mat (soupeřův král je uvězněný mezi vlastními obránci, kteří mu ale brání v pohybu a jezdec ho zmatí), další matové útoky (maty 2. tahem - matuje jezdec). Na konci lekce si děti v šachové hře "Na cestách s vidličkou" procvičí jezdcové vidličky (dvojitý údery). Příklady v této lekci je vhodné doplnit dalšími diagramy z jiných zdrojů.

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 19. lekce na stranách 85 - 87.

Ve Sbírce šachových úloh je 19. lekce na stranách 64 - 67.

strana 24

- diagram vpravo nahoře: **Jd6+**
- diagram vlevo dole: **Je6+**
- diagram vpravo dole: **Jd3+**

strana 25

- diagram vlevo nahoře: **Jxc7**
- diagram vpravo nahoře: **Jxc6**
- diagram vlevo dole: **Je3**
- diagram vpravo dole: **Jd4**

strana 26

- diagram vpravo nahoře: **Ja6+** (pěšec b7 je ve vazbě)
- diagram vlevo dole: **1.Va8+ Kg7 2.Je8+**
- diagram vpravo dole: **1...Jxf2+ 2.Vxf2 Dxd1+**

strana 27

- diagram vlevo nahoře: **1.Dxf7+ Kxf7 2.Jd6+**
- diagram vpravo nahoře: **1.Dxf5 Dxf5 2.Jh6+**
- diagram vlevo dole: **1...Vh3+ 2.Kxh3 Jf2+**
- diagram vpravo dole: **1...Vxe5 2.Vxe5 Jd3+**

strana 28

- diagram vpravo nahoře: **1.Dg8+ Vxg8 2.Jf7#**
- diagram vlevo dole: **1.Dg8+ Vxg8 2.Jf7#**
- diagram vpravo dole: **1...De1+ 2.Jxe1 Jf2#**

strana 29

- diagram vlevo nahoře: **1.Dg7+ Jxg7 2.Jh6#**
- diagram vpravo nahoře: **1.Dxh7+ Dxh7 2.Jf7#**
- diagram vlevo dole: **1...Vxa2+ 2.Sxa2 Jc2#** (věž b2 je ve vazbě)
- diagram vpravo dole: **1...Vxb2+ 2.Dxb2 Jc3#**

strana 30

- diagram vpravo nahoře: **1.Sc5+ Kb7 2.Ja5#**
- diagram vlevo dole: **1.Sxf7+ Ke7 2.Jd5#**
- diagram vpravo dole: **1...Jxg2+ 2.Ke2 Jdf4#**

strana 31

- diagram vlevo nahoře: **1.Dxf8+ a nyní buď 1...Sxf8, anebo 1...Jxf8, ale pokaždé 2.Jgf7#**
- diagram vpravo nahoře: **1.Df8+ Sxf8 a nyní buď 2.Jc7#, anebo 2.Jg7#**
- diagram vlevo dole: **1...Vg1+ 2.Vxg1 Jxf2#**
- diagram vpravo dole: **1...Dg2+ 2.Vxg2 Jh3#**

strana 32

- diagram vlevo dole: **6 tahů** - jezdec půjde přes pole **c3, e2, g3, f5, e7, g8**
- diagram vpravo dole: **7 tahů** - jezdec půjde trasou - **e7, c8, b6, c4, e5, f3, e1**

strana 33

Úvodní stránka 20. lekce. V této lekci se podíváme na **kombinační možnosti pěšce**. Pěšec má sice ze všech kamenů nejmenší pohyblivost, ale i díky tomu (zaklínění pěšci vytvářejí na šachovnici nepohyblivé zákopy, určující charakter pozice) a také díky tomu, že jsou ze všech kamenů nejpočetnější, jsou pěšci velmi důležití. Navíc ze všech kamenů se jedině pěšci dovedou proměnit v jiný kámen. Z vlastností pěšců vyplývají i jejich kombinační možnosti: dvojí úder, kombinace s proměnou v jiný kámen (kombinace založené na dojití pěšcem na pole proměny), možnost uzavřít soupeřovu figuru (protože se pěšci rádi vymění za silnější figury), matový útok (mat 2. tahem - matuje pěšec). V šachové hře "Malí nebezpeční bojovníci" si děti procvičí pěšcové vidličky.

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 20. lekce na stranách 88 - 92.

Ve Sbírce šachových úloh je 20. lekce na stranách 68 - 71.

strana 34

- diagram vpravo nahoře: **c7**
- diagram vlevo dole: **c5**
- diagram vpravo dole: **d4**

strana 35

- diagram vlevo nahoře: **1.Vh1+ Kg7 2.f6+**
- diagram vpravo nahoře: **1...Vh2+ 2.Kg1 e2**
- diagram vlevo dole: **1.Jxb6 cxb6 2.d5**
- diagram vpravo dole: **1...Sxc3 2.bxc3 dxe4**

strana 36

- diagram vpravo nahoře: **1.Vxa8 Vxa8 2.d8-D Vxd8 3.Vxd8**
- diagram vlevo dole: **1.Vxc7 Vxc7 2.d8-D+**
- diagram vpravo dole: **1...Dxg1+ 2.Kxg1 e1-D#**

strana 37

- diagram vlevo nahoře: **1.Dh8+ Kxh8 2.exf8-D#**
- diagram vpravo nahoře: **1...De4+ 2.Dxe4 exf1-D#**
- diagram vlevo dole: **1.Jd6+ Kxd6 2.d8-D+**

strana 38

- diagram vpravo nahoře: **c5**
- diagram vlevo dole: **b3**
- diagram vpravo dole: **a4**

strana 39

- diagram vlevo nahoře: **1.g4 Sg6 2.f5**
- diagram vpravo nahoře: **f5**
- diagram vlevo dole: **a3**
- diagram vpravo dole: **c4**

strana 40

- diagram vpravo nahoře: **1.Vh3+ Vh4 2.g4#**
- diagram vlevo dole: **1.De5+ Kg6 2.h5#**
- diagram vpravo dole: **1...Jc5+ 2.Kb4 a5#**

strana 41

- diagram vlevo nahoře: **1.Dg5+ Sxg5** a nyní buď **2.fxg5#**, anebo **2.hxg5#**
- diagram vpravo nahoře: **1...Dg3+ 2.fxg3 fxg3#**
- diagram vlevo dole: **1.Jg7** a nyní buď ustoupí věž f5 a přijde **2.gxh5#**, anebo ustoupí věž h5 a přijde **2.gxf5#**
- diagram vpravo dole: **1...Dh4+ 2.gxh4 g4#**

strana 42

- cvičení neobsahuje šachovou notaci, celkem můžeme dát **5 pěšcových vidliček**:
druhým pěšcem zleva, čtvrtým pěšcem zleva (tímto pěšcem tah o dvě pole vpřed), **šestým pěšcem zleva, sedmým pěšcem zleva a osmým pěšcem zleva**

strana 43

Úvodní stránka 21. lekce. V této lekci se zaměříme na kombinační možnosti spojené se **zavlečením soupeřovy figury** - tedy s možností zavést soupeřovu figuru na nevýhodné pole. Děti si postupně procvičí **zavlečení krále** na nevýhodné pole, zavlečení dalších figur, **ucpání ústupového** pole krále (ucpeme ho a potom zmatíme). Na závěr lekce si děti zahrají šachovou hru "Cestička pro krále Jedlíka", ve které si procvičí přilákání krále. Je dobré naučit se rozlišovat mezi zavlečením (vynucené) a přilákáním (dobrovolné).

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 21. lekce na stranách 93 - 95.

Ve Sbírce šachových úloh je 21. lekce na stranách 72 - 75.

strana 44

- diagram vpravo nahoře: **1.Va8+ Kxa8 2.Da7#**
- diagram vlevo dole: **1.Sg6+ Kxg6 2.Dg8#**
- diagram vpravo dole: **1...Dg1+ 2.Kxg1 Ve1#**

strana 45

- diagram vlevo nahoře: **1.g5+ Kxg5 2.Df4#**
- diagram vpravo nahoře: **1.Dh7+ Kxh7 2.Sf7#**
- diagram vlevo dole: **1...Ve1+ 2.Kxe1 De2#**
- diagram vpravo dole: **1...Dg2+ 2.Kxg2 Vxg3#**

strana 46

- diagram vpravo nahoře: **1.Vg6+ Kxg6 2.f5+**
- diagram vlevo dole: **1.Vh8+ Kxh8 2.Jf7+**
- diagram vpravo dole: **1...Vxf3+ 2.Kxf3 Sc6+**

strana 47

- diagram vlevo nahoře: **1.Dh2+ Dxh2 2.b8-D+** a po ústupu krále **3.Dxh2**
- diagram vpravo nahoře: **1.Vxc7+ Dxc7 2.Dh7+** a po ústupu krále **3.Dxc7**
- diagram vlevo dole: **1...Vxd1+ 2.Dxd1 Jf2+** a po ústupu krále **3...Jxd1**
- diagram vpravo dole: **1...Vxb2+ 2.Vxb2 Ve2+**

strana 48

- diagram vpravo nahoře: **1.f7+ Sxf7 2.Sh7#**
- diagram vlevo dole: **1.Va3+ bxa3 2.b3#**
- diagram vpravo dole: **1...Dg1+ 2.Jxg1 Jf2#**

strana 49

- diagram vlevo nahoře: **1.Ve8+ Jxe8 2.Vd7#**
- diagram vpravo nahoře: **1.Vf4+ Sxf4 2.e4#**
- diagram vlevo dole: **1...e2+ 2.Vxe2 Dh1#**
- diagram vpravo dole: **1...Dg1+ a nyní buď 2.Jxg1, anebo 2.Vxg1, ale pokaždé 2.. Jf2#**

strana 50

- cvičení neobsahuje šachovou notaci, krále povedeme touto cestou (v závorce je vždy uvedeno, kterou figuru na daném poli obětujeme):

doprava (střelec), **doprava dolů** (pěšec), **doleva dolů** (pěšec), **doprava dolů** (jezdec), **doprava** (věž), **doprava dolů** (pěšec), **dolů** (pěšec), **doprava dolů** (dáma), **doprava nahoru** (jezdec), **doprava** (střelec), **doprava nahoru** (pěšec), **doprava dolů** (pěšec), **doprava nahoru** (věž)

strana 51

Úvodní stránka 22. lekce. V této lekci si děti procvičí kombinační možnosti založené na **odvlečení figur** a **uvolnění pole nebo linie**. Pomocí odvlečení bránící figury budeme dávat nejdříve mat 2. tahem a pak získávat materiál (zavlečení do vidličky). Potom pomocí uvolnění pole budeme dávat mat 2. tahem (uvolnění pole pro matující figuru) a pak získávat materiál (uvolnění pole pro vidličku). Poté budeme pomocí uvolnění linie dávat mat 2. tahem (uvolnění linie pro matující figuru) a pak získávat materiál (uvolnění linie pro figuru, která pak zasadí další úder se ziskem materiálu). Dále si procvičíme mix různých kombinací z 21. a 22. lekce. Úplně nakonec si děti zahrají šachovou hru "Vládce šachových kombinací", ve které uplatní své pochopení kombinačních možností figur z celého 4. dílu Šachové cvičebnice.

V Metodické příručce pro učitele a trenéry šachu je 22. lekce na stranách 96 - 99.

Ve Sbírce šachových úloh je 22. lekce na stranách 76 - 79.

strana 52

- diagram vpravo nahoře: **1.De4+ Dxe4 2.Vc8#**
- diagram vlevo dole: **1.Vd8+ Sxd8 2.Df8#**
- diagram vpravo dole: **1...Df3 2.Dxf3 Vxe1#**

strana 53

- diagram vlevo nahoře: **1.Vh7+ Kxh7 2.Dxf7+**
- diagram vpravo nahoře: **1...Vd1+ 2.Vxd1 Dxc4**
- diagram vlevo dole: **1.d6+ Kxd6 2.Dxf6+**
- diagram vpravo dole: **1...Sxf2+ a nyní buď 2.Kxf2 Dxd1, anebo 2.Ke2 Sg4+ 3.Kxf2 Sxd1**

strana 54

- diagram vpravo nahoře: **1.Vxh7+ Kxh7 2.Dg7#**
- diagram vlevo dole: **1.Dxg5+ fxg5 2.Jh5#**
- diagram vpravo dole: **1...Df3+ 2.Sxf3 Jf2#**

strana 55

- diagram vlevo nahoře: **1.f6+ Jxf6 2.Jf5+ a po ústupu krále 3.Jxe7**
- diagram vpravo nahoře: **1...Jxf3+ 2.Dxf3 d4**
- diagram vlevo dole: **1.Jxf6+ Sxf6 2.Vd7+**
- diagram vpravo dole: **1...Dxf4 2.gxf4 Je3+ a po ústupu krále 3...Jxc2**

strana 56

- diagram vpravo nahoře: **1.Db8+ Jxb8 2.Vd8#**
- diagram vlevo dole: **1.Jd6+ Dxd6 2.Sa6#**
- diagram vpravo dole: **1...Df3+ 2.gxf3 Vh2#**

strana 57

- diagram vlevo nahoře: **1.Vxf8 Vxf8 2.Vxf8 Sxf8 3.Se4**
- diagram vpravo nahoře: **1...Je3+ 2.fxe3 Da2+ a po ústupu krále 3...Dxg2**
- diagram vlevo dole: **1.Se4 (napadá věž a8 a hrozí 2.Vd8#)**
- diagram vpravo dole: **1...d4 (napadá dámu a hrozí 2...Jh3#)**

strana 58

- diagram vpravo nahoře: **1.De5+ a černý nemůže 1...Dxe5 pro 2.Jg5#**
- diagram vlevo dole: **1.Sxd5+ a nyní buď 1...Jxd5 2.Ve8#, nebo ústup černého krále a přijde 2.Vc8+ a mat v příštím tahu**
- diagram vpravo dole: **1...Ve1+ a nyní buď 2.Vxe1 Dxb7, nebo 2.Kh2 Vh1+ 3.Vxh1 Dxb7**

strana 59

- diagram vlevo nahoře: **1.Vf8+ Dxf8 2.d6#**
- diagram vpravo nahoře: **1...Dg1+ 2.Vxg1 Jf2#, ale jde i 1...De1+ 2.Vxe1 Jf2# nebo 1...Df3+ 2.Sxf3 Jf2# (vždy uvolnění pole f2 pro jezdce)**
- diagram vlevo dole: **1.Sg5 a nyní buď 1...Dxg5 2.Dg8#, nebo 1...hxg5 2.Dh5#**
- diagram vpravo dole: **1...Vd8 a nyní buď 2.Dxc6 Vxd1+ 3.Kf2 Vf1#, nebo 2.Dxd8 Dg2#**

strana 60

- dvojí úder: **král, dáma, věž, střelec, jezdec i pěšec (všechny figurky)**
- proměna v dámu: **pěšec**
- vyšachování figury za králem: **dáma, věž, střelec**
- vazba: **dáma, věž, střelec**
- dušený mat: **jezdec**

